

Margretes sidste rejse – en røverhistorie

Roskilde Museums nye skoletjenestetilbud

Roskilde Museum markerer 600 års jubilæet for Margrete 1.s genbegravelse i Roskilde Domkirke med spændende arrangementer og festligheder i sommeren 2013. Læs mere på www.roskildemuseum.dk når tiden nærmer sig.

Her på siden kan I læse historien bag Margretes genbegravelse og om den hemmelighedsfulde, udspekulerede og sindsoprivende optakt dertil.

Hvis I vil vide mere om Margrete 1. og livet i middelalderen, kan I booke Roskilde Museums nye undervisningsforløb "Margrete 1. – liv og tro i middelalderen". Tilbuddet henvender sig til 4.-6. klassetrin og består dels af et aktivt undervisningsforløb i Roskilde Domkirke og dels af supplerende undervisningsmaterialer, som kan downloades fra Roskilde Museums hjemmeside.

Materialerne kan bruges både før og efter besøget, og giver jer mulighed for at dykke ned i emner som religion, kirkebyggeri, hverdagsliv og madvaner.

Læs mere om bestilling i museets skoletjenestefolder eller på www.roskildemuseum.dk/undervisning. Undervisningsforløbet er gratis for skoler i Roskilde Kommune, og bookes efter først-til-mølle princippet.

Vi glæder os til at se jer!

Margrete 1. døde i år 1412 på sit skib i Flensborg Havn. Byen var hærget af pesten og Margrete nåede ikke engang i land, før hun blev ramt af sygdommen. Få dage senere døde hun – 59 år gammel. Hun blev efter eget ønske begravet i Sorø Klosterkirke, hvor hendes far Valdemar Atterdag, hendes søn og bror også lå. Men allerede året efter blev hendes graufred brutalt forstyrret.

EN DRISTIG PLAN LÆGGES

En aften i april 1413 spiste Margretes fostersøn Erik af Pommern, som var konge af Danmark, Norge og Sverige, middag med Roskildebispen Peder Jensen Lodehat. De sad i den lille spisesal i Peder Jensen Lodehats fornemme bispegård og nød mad og vin i varmen fra pejsen. De blev opvartet af tjenere og led ingen nød.

De to mænd snakkede om Margrete og blev snart enige om, at det ikke passede sig for en tidligere dronning at være begravet så ubetydeligt et sted som Sorø Klosterkirke. Hun burde have det mest storslåede gravsted i Riget.

Kong Erik mente, at hun burde være begravet tættere på ham og magtens centrum, og han afslørede, at han længe havde tænkt på at etablere et gravsted til sig selv og alle senere konger af Danmark, Norge og Sverige.

Hvis Margrete også blev begravet der, ville det vise riget, at han var en god søn, som tænkte på sin kære fostermoders efterliv og en god konge, der bekymrede sig om Rigets fremtid.

Peder Jensen Lodehat syntes om ideen og foreslog at kongernes sidste hvilested skulle være i hans domkirke i Roskilde. Det ville være en ære for ham og give Roskilde Domkirke en særlig status. Det ville også betyde, at han kunne tjene en masse ekstra penge, for der ville sikkert komme mange flere besøgende til kirken, hvis de kunne se Margretes grav.

Efterhånden som bålet i pejsen brændte ud og kanden med vin blev tømt, blev de to mænd enige om, hvordan og hvornår flytningen skulle finde sted.

FORGÆVES PROTESTER

Roskildebispen stod for det praktiske ved flytningen. Han kendte kirkens veje og var en meget magtfuld mand med Gud på sin side. Kongens rolle blev at betale for en ny, fornem kiste til Margrete og for de 3 dages festligheder, som skulle fejre begravelsen i Roskilde.

De to mænd blev enige om at flytningen skulle ske i slutningen af juni samme år, og at Margrete skulle genbegraves i Roskilde den 4. juli 1413.

Da munkene ved Sorø Kloster første gang hørte om planerne for at overflytte Margrete fra Klosterkirken til Roskilde Domkirke, blev de chokerede og vrede. Klosterets abbed sendte straks et uret brev til Peder Jensen Lodehat men biskoppen overhørte alle protester.

RØVERI, RØVERI!

I slutningen af juni 1413 bankede to kanniker fra Roskilde Domkirke på porten til Sorø Kloster. De havde seks stærke og bevæbnede mænd med sig, en vogn trukket af fire store heste og et signeret brev, hvori der stod, at biskoppen og kongen af Danmark, Norge og Sverige krævede kisten med Margrete udleveret straks.

Munkene blev vrede og nægtede de at udlevere hende, ligegyldigt hvad biskoppen og kongen krævede. Munkene forsøgte at lukke

porten, men de seks stærke mænd trængte sig ind. Abbeden kom ilende til, men han og hans fredelige munke var chanceløse overfor biskoppens mænd. De fandt Margretes grausten i kirkens gulu tæt ved koret, flyttede stenen og løftede dronningens kiste op. De bar den ud til hestevoognen og kørte væk.

EN POMPØS GENBEGRAVELSE

Vognen fortsatte til Roskilde Domkirke, og undervejs fik den stor opmærksomhed. Alle havde hørt rygterne om bortførelsen fra Sorø Klosterkirke, og tilskuerne samlede sig langs vejen. Mange fulgte deres elskede dronning på det sidste stykke af hendes rejse og efterhånden som mørket faldt på, kom folk med tændte fakler.

Da Margrete nåede Roskilde havde hun fået følge af hundredvis af mennesker, og hele byen kom frem for at se det store optog med fakler. Margretes kiste blev stillet til offentligt skue i tre dage, og i løbet af disse dage afholdt Kong Erik fornemme og dyre begravelseshøjtideligheder.

Han betalte for dødsmesser for Margrete ved kirkens 50 altre og gav mange dyre gaver til altrene. Blandt andet fik de hver en ny alterdug og en forgylt sølvkalk. Kong Erik afholdt banketter og sparede ikke på noget, hverken øl eller kød og alle var velkomne.

ROSKILDE
FÆRGEÅRDEN
LEJRE
MUSEUM